

EL CINEMA A GRANOLLERS

Amparo Fàrvaro i Ramon Dagà, intèrprets de la pel·lícula de producció local, «Ama a tu mujer»

Fins llavors, que vingué a la nostra ciutat un industrial barceloní anomenat Valero, del cinema sols n'havíem percebut qualques proves, qualques assaigs. En la nostra infantesa havíem vist unes sessions de «llanterna màgica», que un grup d'evangelistes o espiritistes que venien de Caldes de Montbui donaven a

Ramon Dagà i Martí Escarrabill en el film «Ama a tu mujer», producció Grano-Film

Alfred Viure, un dels intèrprets del film «Ama a tu mujer», producció Grano-Film

El cinema i la radio són, sens dubte, els dos invents més meravellosos dels nostres temps. Cap innovació no ha produït la humanitat, com el cinema, que en tan curt espai de temps hagi arribat als recons més apartats de la terra i pocs han influït tant en les modes i els costums, en els jocs de la mainada i en el vestir de les noies i fins i tot en l'afany de saber de llegir.

Granollers, naturalment, no havia d'ésser una excepció a aquest corrent universal, i fou una de les poblacions de Catalunya on primerament el «cinematògraf» fou un espectacle amb caràcter permanent i l'obsessió dels vells, que molts no sabien com dir una paraula tan llarga i enrevessada: «Ci-ne-ma-tò-gra-fo». Per això ara que el cinema ha assolit una tan gran importància en tots sentits, i que exerceix una influència com cap altre invent no l'ha aconseguida; i, concretant-nos a Granollers, ara que a les nostres sales de projeccions veiem les obres capdals del setè art alhora que es projecten a Barcelona, hem volgut escriure, per a aquest volum de les nostres publicacions de festa major, unes notes un xic arbitràries que vinguin a ésser la «història» del cinema a Granollers.

Era en els inicis de l'any 1905 quan el cinema es féu conèixer a Granollers.

Aquest personatge, de posat tan respectable, no és altre que En Peret Terrades, en els seus bons temps d'actor de teatre i de cinema, en una de les escenes del film «Campeón per amor»

teatre de La Unió Liberal, que alternaven les «vistes» amb cants de propaganda de llurs creències. Més tard, havíem restat astorats en veure aparèixer en el llenç blanc de la barraca de circ de Pedro Tur la figura de *Miss Fuller* movent-se al ritme d'un vals i canviant els colors dels plecs vaporosos de les robes que vestia. I, ja en la festa major de 1899 ó 1900, havíem vist cinema «de debò», amb aigua que es movia i persones que accionaven. Aquest cine era on hi havia hagut la botiga «La Econòmica», desapareguda, tal com altres cases que hi ha-

via també a la cantonada del carrer de Maspons, per a construir-hi, en 1901, l'hermosa casa de can Torradella, avui propietat d'En Vicents Ramoneda. Totes aquelles proves eren fetes amb llanternes de gas acetilè.

En la quaresma de l'any 1905, tal com ja diem, vingué En Valero a Granollers i instal·là el primer «cinematògraf» a la sala del Casino. Però no recíxi en el seu negoci i tot seguit es féu construir una barraca de fusta en els corrals que hi havia a tocar de la plaça de Perpinyà, on actualment hi ha la magnífica sala del Majestic.

Aquell fou el primer cinema que hi hagué en [nostra ciutat. I d'ençà de llavors no s'ha interromput la projecció de pel·lícules, ara en uns locals, ara en altres.

Recordem encara els primers «grans èxits» d'aquell cine primitiu: «El honor de un padre», un dramà amb «efectes d'aigua» que ara probablement ens faria trencar de riure, i «L'hereu Pruna», una pel·lícula còmica que llavors feia córrer la gent afanyosa de divertir-se i que ara amb tota seguretat ens avorriaria. Un dels grans èxits del Cine Valero, que no s'anomenava pas així, sinó simplement «Cinematògraf», el constituï una placa de gramfon: la cançó «La morenita», cantada pel tenor Vinyes, la qual durant moltes setmanes fou obligada en totes les sessions.

Poc temps després, l'any 1906, es cons-